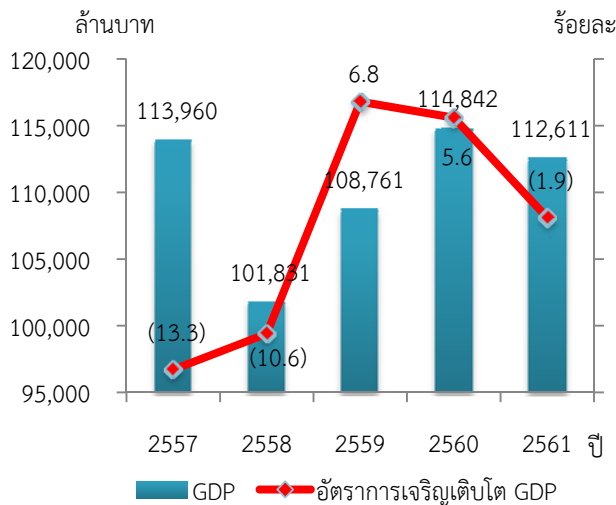

สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจของสหกรณ์ประมงกับทิศทางแนวโน้มปี 2562

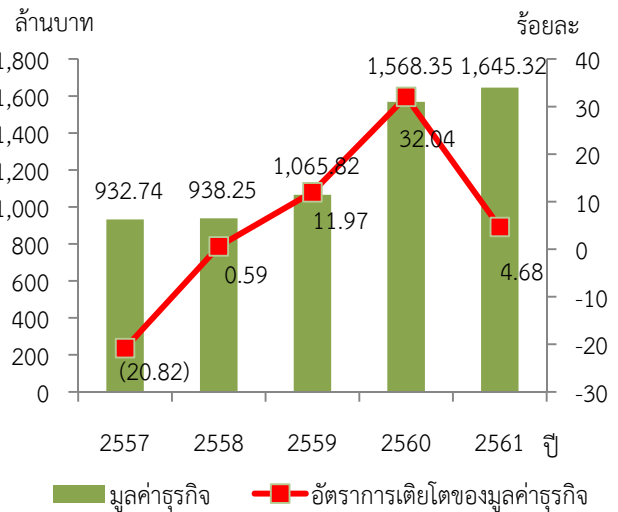
โดย ...เอกชัย เกิดสวัสดิ์
กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่เป็นผู้นำในภาคการประมงของโลก โดยข้อมูลจาก FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations) ปี 2558 ไทยติดอันดับ 1 ใน 20 ของการประมงโลก เมื่อพิจารณาถึงอัตราการเจริญเติบโตของ GDP ภาคการประมงของประเทศกับอัตราการเจริญเติบโตมูลค่าธุรกิจของสหกรณ์ประมง จะเห็นว่าในรอบ 5 ปี (ปี 2557 – 2561) อัตราการเจริญเติบโต GDP ของภาคการประมงและอัตราการเจริญเติบโตมูลค่าธุรกิจของสหกรณ์ประมงมีอัตราการหดตัวในช่วงปี 2557 เนื่องจากต้นทุนที่สูงขึ้นจากราคาน้ำมัน ปัญหาจากโรคตายด่วน (EMS) และเกิดวิกฤตทางการเมือง สถานการณ์เริ่มดีขึ้นในช่วงปี 2558 – 2559 โดยในปี 2558 ระดับราคาน้ำมันในตลาดโลกลดลงมากจากปี 2557 ในขณะที่เดียวกันโรคตายด่วนในกุ้งทะเลได้คลี่คลายไปทางที่ดี และวิกฤตทางการเมืองดีขึ้น แต่ในช่วงปี 2560 – 2561 อัตราการเจริญเติบโต GDP ภาคการประมงและอัตราการเจริญเติบโตมูลค่าธุรกิจของสหกรณ์มีอัตราการหดตัวอีกครั้ง เนื่องจากอัยุ่ประกาศให้ใบเหลืองกับไทย (IUU Fishing) และรัฐบาลออกกฎหมาย บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมถึงปัญหาการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า ทำให้ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าประมงไปยังกลุ่มประเทศอียู และส่งผลกระทบต่อประมงพื้นบ้าน

GDP และอัตราการเจริญเติบโตของ GDP ภาคการประมง ในรอบ 5 ปี (ปี 2557 – 2561)

มูลค่าธุรกิจ และอัตราการเจริญเติบโตของมูลค่าธุรกิจของสหกรณ์ประมง ในรอบ 5 ปี (ปี 2557 – 2561)

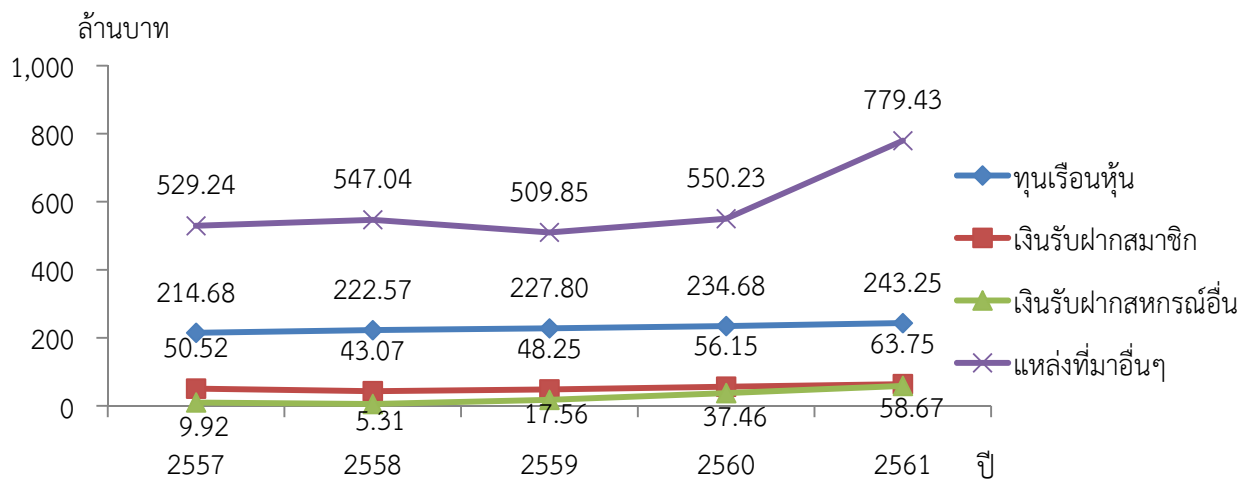

ที่มา : จากผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ . <https://www.nesdb.go.th/>

ที่มา : จากผู้สอบบัญชี ระบบสารสนเทศทางการเงิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

สหกรณ์ประมงในปี 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 74 แห่ง มีจำนวนสมาชิก 15,159 คน ใช้เงินทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี 2561 ใช้ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 1,145.10 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 30.34 แหล่งที่มาของเงินทุน ได้แก่ เงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น เงินรับฝากจากสมาชิก ทุนเรือนหุ้น และแหล่งที่มาอื่นๆ ซึ่งทุกแหล่งที่มาของเงินทุนมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ส่วนการดำเนินธุรกิจมี 6 ประเภทธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ธุรกิจแปรรูปผลผลิต และธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร มีมูลค่าทั้งสิ้น 1,645.32 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 4.91

แหล่งที่มาของเงินทุน สหกรณ์ประมง ในรอบ 5 ปี (ปี 2557 –2561)

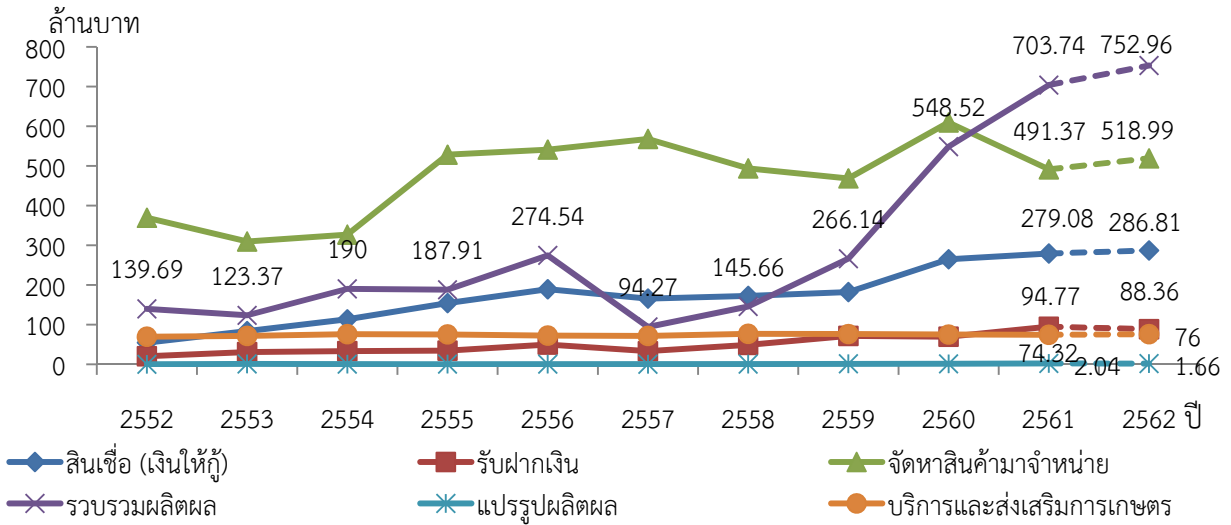

ที่มา : จากผู้สอบบัญชี ระบบสารสนเทศทางการเงิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ประมง ในช่วงปี 2557 ได้เกิดปัญหาราคาน้ำมัน เกิดโรคในกุ้ง และวิกฤตการณ์การเมือง ทำให้ธุรกิจส่วนใหญ่มีมูลค่าลดลง โดยเฉพาะธุรกิจรวบรวมผลผลิต เนื่องจากการรวบรวมผลผลิตกึ่งลดลง แต่ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายมีมูลค่าเพิ่มขึ้น เนื่องจากสหกรณ์ประมงได้ปรับเปลี่ยนมาดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสินค้าเกษตร ส่วนในปี 2560 – 2561 ได้เกิดปัญหาอู้อี้ให้ใบเหลืองกับไทย (IUU Fishing) การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า แต่ปัญหาดังกล่าวไม่ได้ส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ประมงมาก เนื่องจากปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ประมงจะเป็นปัญหาจากต้นทุนของการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น เช่น ราคาน้ำมันสูงขึ้น หรือการเกิดโรคในการเลี้ยงกุ้ง การเลี้ยงสัตว์น้ำ จึงทำให้ธุรกิจส่วนใหญ่ยังมีมูลค่าธุรกิจเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจรวบรวมผลผลิตที่มีอัตราการเจริญเติบโตของมูลค่าธุรกิจเพิ่มสูงขึ้นมากที่สุด แต่ธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ในปี 2561 มีมูลค่าลดลง เนื่องจากในปี 2560 สหกรณ์ประมงอาจวิเคราะห์ปัญหาข้างต้นที่จะส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ จึงปรับเปลี่ยนไปดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้าเกษตรมาจำหน่ายมากขึ้น ทำให้มูลค่าธุรกิจในปี 2560 เพิ่มสูงขึ้นมาก แต่ปัญหาดังกล่าวไม่ได้ส่งผลกระทบรุนแรง จึงได้ลดการดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายลงในปี 2561

การคาดการณ์แนวโน้มมูลค่าธุรกิจในปี 2562 พบว่า ธุรกิจรวบรวมผลผลิตมีมูลค่าเพิ่มขึ้นมากที่สุด ร้อยละ 6.99 รองลงเป็นธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 5.62 ส่วนธุรกิจแปรรูปผลผลิตและธุรกิจเงินรับฝากมีมูลค่าธุรกิจลดลง ร้อยละ 18.63 , 6.76 ตามลำดับ

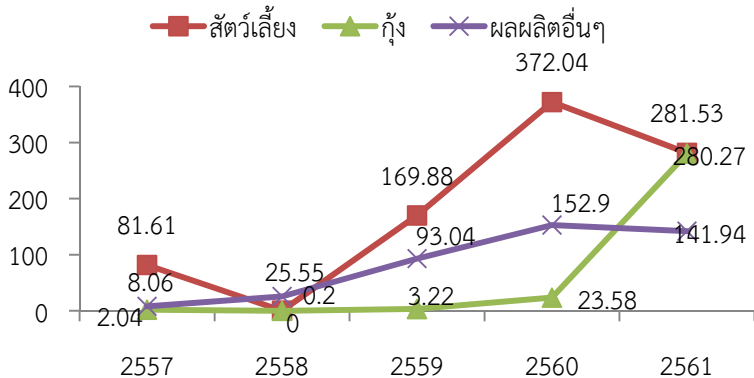
ร้อยละของมูลค่าธุรกิจและคาดการณ์ปี 2562 จำแนกตามประเภทธุรกิจ
ในรอบ 10 ปี (ปี 2552 - 2561)

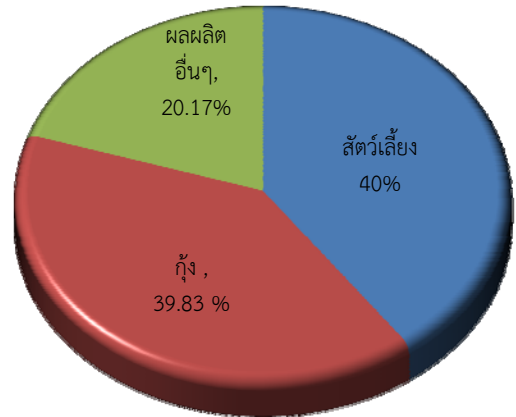
ที่มา : จากผู้สอบบัญชี ระบบสารสนเทศทางการเงิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

จากการพิจารณามูลค่าธุรกิจของสหกรณ์ประมง ในปี 2561 และการคาดการณ์ในปี 2562 จะเห็นว่าธุรกิจรวบรวมผลผลิตมีความน่าสนใจเนื่องจากผลการดำเนินงานมีการขยายไปในทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะการรวบรวมผลผลิตกุ้ง ที่มีการอัตราการเติบโตที่สูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา 10.89 เท่า ของมูลค่าของการรวบรวมผลผลิตกุ้ง หรือร้อยละ 39.83 ของธุรกิจการรวบรวมผลผลิตทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลผลิตกุ้งในภาพรวมของประเทศที่มีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นในปี 2561 อยู่ที่ 273,804 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.32

เปรียบเทียบมูลค่าธุรกิจรวบรวมผลผลิตของสหกรณ์
ประมง ปี 2557 - 2561

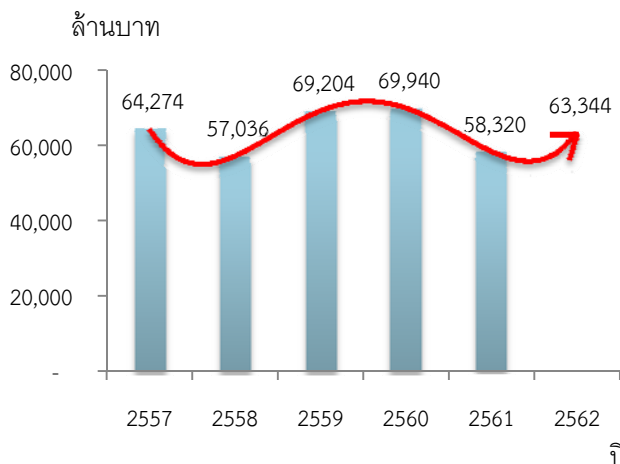

ร้อยละมูลค่าธุรกิจรวบรวมผลผลิต
ของสหกรณ์ประมงปี 2561

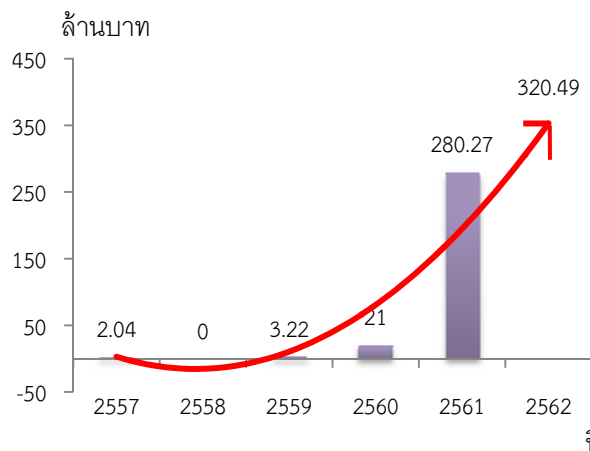

ที่มา : จากผู้สอบบัญชี ระบบสารสนเทศทางการเงิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

มูลค่าการส่งออกกุ้ง ปี 2557 – 2561
และพยากรณ์ปี 2562

มูลค่าการรวบรวมกุ้งของสหกรณ์ประมง
ปี 2557 – 2561 และพยากรณ์ปี 2562

ที่มา : สินค้าประมงของไทย . กรมประมง , <https://www4.fisheries.go.th/> ที่มา : ระบบสารสนเทศทางการเงิน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

หากพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างการรวบรวมผลผลิตกุ้งของสหกรณ์ประมงในรอบ 5 ปี (ปี 2557 – 2561) และการพยากรณ์ในปี 2562 กับข้อมูลการส่งออกกุ้งในปี 2557 – 2561 และการพยากรณ์ในปี 2562 ของกรมประมง และกรมศุลกากร พบว่า มูลค่าการรวบรวมผลผลิตกุ้งของสหกรณ์ประมงมีแนวโน้มสูงขึ้น ตั้งแต่ปี 2558 – 2561 และคาดการณ์ว่าในปี 2562 มูลค่าการรวบรวมผลผลิตกุ้งจะเพิ่มสูงถึง 320.49 ล้านบาท ซึ่งสอดคล้องกับมูลค่าการส่งออกกุ้งของประเทศไทยปี 2558 มูลค่าการส่งออกลดลง และเพิ่มสูงขึ้นจากปี 2558 – 2560 แต่ในปี 2561 มูลค่าการส่งออกลดลง เนื่องจากปัญหาการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า และการติดใบเหลือง (IUU Fishing) ทำให้ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าประมงไปยังกลุ่มประเทศกลุ่มอียู แต่คาดการณ์ว่าในปี 2562 มูลค่าการส่งออกกุ้งจะเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากปัจจัยที่ไทยสามารถปลดใบเหลือง (IUU Fishing) ของกลุ่มประเทศ EU ได้สำเร็จ ซึ่งจะส่งผลให้การส่งสินค้าประมงไปยังกลุ่มประเทศ EU เพิ่มสูงขึ้น และจะส่งผลให้สหกรณ์ประมงที่เลี้ยงกุ้งสามารถเพิ่มผลผลิต และมีรายได้เพิ่มขึ้นในการทำธุรกิจรวบรวมกุ้ง

ดังนั้น สหกรณ์ประมง ควรมีมาตรการป้องกันเพื่อลดผลกระทบความแปรปรวนของภูมิอากาศต่อการเลี้ยงกุ้ง ลดต้นทุนการผลิต ต้นทุนการดำเนินงาน เนื่องจากสัดส่วนต้นทุนทางธุรกิจกับรายได้ของธุรกิจมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทำให้ผลกำไรธุรกิจไม่คุ้มค่ากับการดำเนินของธุรกิจ รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีการบริโภคภายในประเทศมากขึ้น และหาช่องทางตลาดเพิ่มขึ้น และเตรียมการรองรับการผลิตกุ้งให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและมาตรฐานของประเทศคู่ค้า เช่น BAP ของสหรัฐฯ ASC ของ EU และสร้างความเชื่อมั่นในระบบตรวจสอบย้อนกลับของไทยต่อไป